

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadók hivatalában átvéve.
Egy évre 16 h.
Három évre 48 h.
Helyben káshoz hordva.
Egy évre 20 h.
Három évre 60 h.
Postán szállítva.
Egy évre 24 h.
Három évre 72 h.
Egyes szám ára 5 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétféltől
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadók hivatala
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére vagy megőrzésére nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadók hivatalához intézendők.

XXIII. évfolyam 24. szám.

Nagyvárad

Vasárnap, 1917 január 28.

Felfogatás

az első zamatos körtéért.

Ki a felelős a háborúért? Sok politikus, író, nemzetgazdász vette föl ezt a kérdést s a sor végén a legutolsó Jászi Uszár perze a „háborúra izgató vallásos metafizikát” jelölte meg.

Utánanéztünk a dolognak mi is, Khuen Héderváry Károly grófnak a femini-tákhöz intézett beszéde kapcsán s úgy találtuk, hogy a háború nem idegenből közénk lopott fajzat, hanem igenis vér a mi vérünkéből, test a mi kulturánk testéből, egy utálatos fertőzés kelevénye, amelynek felgyülemlett kóroánya került napvilágra. A világháborúban az egész világ beteg, az egész világ bűnös, az egész világ, amely hitt a huszadik század materialista világfelfogásában, „az egyedül üdvözítő pénzben.”

Ez a kultúra vad és barbár volt, mert nem kereste és nem becsülte a lelki értékeket, hanem azt hitte, a társadalom arra való, hogy bizonyos mennyiségű földi jólétet termeljen ki. Választott tizezrek számára. Azt hitte, hogy ezt a buta gépezetet csak fűteni és etetni kell és kifogástalanul működik. Azt hitte, hogy csak kenyérből él az ember. Azt hitte, és hirdette, hogy nincs erkölcs, nincs vallás és nincsen Isten. Minden az ember, az Isten az ember, de az se mind, csak aki bírja... Az erős. Nem vállalkozni kell az emberiségnek, amely igazságot, szeretet hirdet és gyakorol, hanem gyárkémény, vasúti sínek, forgalom, konjunktúra, többtermelés, üzlet és jó hitelviszonyok. Verseny, kíméletlen verseny és élvezetek.

És úgy is tett, ahogy hitt. Megfogyatkozott az erkölcsi kultúra, amennyire a XX. századtól tett, szétüllesztette a családi életet, meghozta a bűntények egész sorozatát, az alkoholizmus és a nemi betegségek terjedését, az öngyilkosságok szaporodását, a család gyermektelenségét, a társadalmi osztályok kíméletlen harcát, eleinte egyesek, később osztályok kizsákmányolását s végül országok és nemzetek gyűlöletig menő féltékenységét egymással szemben.

Ez az egész eredmény. Gazdagabbak és jobbmezők lettünk, mondja Hans Rost, de nem boldogabbak. Még a nők is mindinkább nagyobb mértékben kezdenek minden erkölcsi szempontot nyügnék tekinteni. Fiatal lányok nem abban látják értéküket s nem azzal kellek magukat, hogy háziasak és szüziesek, hanem inkább miképpen tudnak és mernek frivolak és „bájosan” szemérmetlenek lenni.

Amióta pénzen meg lehet mindent venni, mert annyi a pénz, mint a szemét, bíróságot, politikai pozíciót, publicitást, elhallgatást, a hírlapi magasztalást, doktori diplomát és közszállításokat csak úgy, mint déligyümölcsöt, perzsa szőnyeget, pezsgőt és női erényt, azóta a Pénz bálványává lett. Sok embert tart Falstaffal:

— *Becsület!*

Lehet ezzel házakat, vasutakat építeni, gyarmatokat szerezni, osztálylékot emelni, nektárt, ambroziát, rekordautomobilt kapni? Az ember annyit ér meg, amennyi a zsebében van.

Ez a gyalázatos viágnézet a felső tizezrektől leszívárgott a néphez. A napi sajtó nevelte a Pénz imádóit s a hadseregszállítók igazolták ezt

A Pesti Hírlap esti levelei sürgették, hogy a régi eszmények, az erény, a Mucius Scaerolák, és Rákócziak helyébe új eszményeket állítson az iskola: a Rotschildokat, a Rokefellereket, a petroleum és vasutkirályokat, a modern nagyipar és bankvilág lovagjait, akiknek rablási vágya szőlította életre a Háborút. Mert ez a jólét volt az antant-eszmény, amikor a németek szorgalma s a mi igyekezetünk versenyre kelt s veszélyeztette üzletük érdekeit s vele az elpuhultság procoló paradicsomait, az angol és francia milliárdok érdekeltsége kiadta a jelszót letiprásunkra és megsemmisítésünkre.

Napoleon mondotta: „Ha az emberek egyszer majd nem hisznek Istenben, képesek lesznek egymást megfojtani az első zamatos körtéért vagy szép asszonyért.”

Most már itt tartunk. Mindnyájan.

Bratianu Pétervárotról.

Lugano, január 27. Pétervári távirat szerint Bratianu megérkezett az orosz fővárosba. Utjának nagy jelentőséget tulajdonítanak. Az oláh hadsereget újra szervezik és orosz francia vezérlés alá helyezik. Bratianu feladata, hogy a szükséges előkészületeket Pétervárotról az illetékes katonai körökkel megbeszélje. Jelenleg az egész oláh frontot orosz csapatok védik, az összeomlott oláh sereget, most ezek mögött igyekeznek újra talpra állítani. A Daily Mail szerint Szaerarovnak lorderi nagykövetté való kinevezését hivatalosan is megerősítették. Oroszország belső viszonyaira jellemző, hogy Protopopov belügyminiszter a rendőri személyzet létszámának növeléséhez az állami kiadásoknak százhuszonöt millió rubellel való emelését kérte.

Markovits és Weinberger cégnél

Telefon 11-09

raktáron lévő áru február hó 15-ig leltári árban lesz árusítva.

Különös figyelembe ajánljuk fehérnemű készleteinket, a legdusabb választékban, valamint a nyári divat blúzokat és tavaszi kelméket! Olcsó méter árak! Mérték szerinti rendelések! Köszönet jó női szabóság.

Telefon 11-09

Egy uttörő könyvecske hölgyeknek.

A háboru folyása óta megszorodtak ugyan a kenyérkereső női munkaterek, de a háboru okozta ember- és vagyonpusztulás következtében még inkább megszorodott a kenyérkereső pályák után töltő nők száma. Főleg az intelligensebb osztályok völgéjét és férjét elvesztő női szorulnak most utmutatásra abban, hogy milyen módon értékesítsék munkaképességüket, tudásukat, ügyességüket, hogyan tartsák fenn magukat és hozzátartozóikat ebben a szenvedéssel és küzdelemmel teljes világban.

Ezre nézve ad nagyon értékes és nagyon praktikus utmutatást özv. Báthory Nándorné „Hadi özvegyeink és leányaink jövője: 50 új életpálya oklevélnélkülieknek” című most megjelent könyvecskéje (a társadalmi muzeum kiadványa 35. sz. Ára 50 fillér.)

Báthoryné Száhlender Iát, a munka szerzőjét büszkén valljuk földünknek, nagyon ismert és kedvelt előttünk ugyanis mint gyakorlott tollú író, mint a magyarországi szociális mozgalmak egyik vezetője. Mi tudjuk legjobban, milyen igaz, amit róla a székesfőváros polgármestere, dr. Bárczy István a Báthoryné munkájához írt előszavában mond, hogy ő „szekere rudját a csillagokba akasztotta”, mert hiszen a csillagok felé vezető útjában ha kiszáll Nagyváradon, mindjárt megvalósul nyomában valamely nemes eszme, mindjárt megalakul valamely jóra törekvő egyesület, legyen annak neve alkoholellenes mozgalom, fényűzés elleni liga, négyesület vagy anya- és csecsemővédelem.

Annál nagyobb az örömrünk a munka megjelenésén. De ha nem volna is földünk és ha nem szerzett volna még érdemét Báthoryné a nagyvárad szociális munka terén: akkor is örömmel kellene üdvözlőnk az ő most megjelenő művét, melyben Nagyvárad hadiözvegyei és árva leányai utmutatást találnak jövő boldogulásukhoz, mely 50 fele utat tör előtük a kenyérkereset problémájához.

50 új életpálya oklevél nélküli nők részére! Milyen káprázatos kilátás a mai időkben, amikor okleveles tanítónők, tanárnők és más okleveles nők kálvária utat járnak, évekig várakoznak, míg a választások és kinevezések retentő harcai között célhoz érhetnek.

És milyen kedves könnyűséggel oldja meg Báthoryné utmutatásában az új életpályák kérdéseit: nem hosszú, tudományos érveléssel, hanem egyszerű gyakorlati utasításokkal levél formájában, melyet vagy a tanácsot kérő, vagy a tanácsot adó asszony ír s melyben minden jövőjéért aggódó, kenyérkereső munkára vállalkozó magyar asszony vagy magyar leány könnyen megtalálja az Arisadne fonalat.

Ez a kis könyv valóban uttörő, valóban

háborus missziót teljesít s a jótékony adományoknál, háborus segélyeknél sokkal biztosabban támogatja majd hadi özvegyeinket, árva leányainkat, megtanítva őket, merre indulnak, hogy nem szorulva bizonytalan kegyelemkenyérre, becsületes, eszűggedetlen munkával biztosítsák megélhetésüket.

Vegye meg minden pályakereső nő ezt a munkát (50 fillér az ára) és velem együtt áldani fogja Báthoryné, aki az 50 új életpályáról írt könyvével nagy szolgálatot tett az ő pályakereső asszonytársainak.

Özv. dr. Személyi Kálmánné.

Tavaszi mezőgazdasági munkák.

Nem frázis, de óráról órára bizonyosodó valóság az, hogy a négyesszövetség ellen vívott önvédelmi harcuk nem annyira a csatatereken, mint itthon fog eldőlni és hogy döntő tényező lesz az a körülmény, vajjon a termőföld biztosítani tudja-e a harcoló katonaság és az itthonmaradottak felnevelését. Eddig meg voltunk valahogy, az aratási munkák befejezésével minden illetékes tényező azon igyekezett, hogy az őszi gazdasági munkák a lehetőség szerint elvégzezzenek.

Különösen a honvédelmi miniszter adott ki pompás gyakorlati értékű rendelkezéseket, amelyek a front mögötti katonák munkáját biztosították a mezőgazdaságrészére. Minden jól menne a maga útján, ha az időjárás mostohasága bizonyos számításokat keresztül nem húzott volna. Azokat a veszteségeket, amelyek e tekintetben érték a gazdák között, a tavaszi munkálatok mihamarább beköszöntő évadja alatt pótolni kell. Ha ez sikerül, nem félünk semmitől.

A tavaszi gazdasági munkálatokra vonatkozólag a gazdák között jogos aggodalmát még eddig nem igen oszlatták el illetékes helyről, úgy látszik, a régebben kiadott rendelkezések, melyek azonban nem mindennél bizonyultak praktikusaknak, lesznek a jövőben is irányadók. Némi vizsgálatul megírhatjuk azonban, hogy különösen a honvédelmi minisztérium hivatásának teljes tudatában igen erősen készül arra, hogy a tavaszi gazdasági munkák elvégzését biztosítsa. Az a felhívás ugyanis, amelyet a gazdasági társadalmi testületekhez intézett és a melyben kérte a megműveletlenül maradt birtokok bejelentését, széles körben keltett visszhangot s a honvédelmi minisztériumhoz egész ilyen halmaz bejelentés érkezett, ahol most dolgozzák ki azokat az alapelveket, amelyek szerint lehetséges lesz a megműveletlen területeknek katonai erővel való megművelése. Biztos értesülésünk szerint szabályozni fogják minden eddiginél liberálisabban a front mögötti katonáknak a tavaszi gazdasági munkálatokra való szabadságolását.

A katonai intézkedéseket tekintve megnyugodhatnak a gazdák. Ha ezeknek az intézkedéseknek a közigazgatási hatósági, vár-

mezei mezőgazdasági munkabizottságok szervező munkája megfelelő lesz, akkor a polgári munkaerőt sem fogja nélkülözni a tavaszra a magyar mezőgazdaság. Ebben a tekintetben azonban vessen számot minden illetékes egyén lelkiismeretével, egész meggyőződéssel kell válnia annak a tudatnak, hogy a mezőgazdasági munkák biztosítása éppen olyan hazafias kötelesség, mint az ellenséggel való küzdelem. Ezt a meggyőződést kell fejleszteni és ápolni, akkor az Isten segítségével nem marad el tőlünk és akkor ebben az esztendőben is szemé közé kacsognatunk mindenkinél, aki a kiéheztetés aljas fegyveréhez folyamodott és így akarja a döntő győzelmet kiereszokolni.

A kereskedők csak élelmiszerutalványra árulhatnak.

Tudatom a nagyvárad kereskedőkkel, árusokkal és hentesiparosokkal, hogy az Országos Közélelmészési Hivatal 10-1917. sz. leirata alapján a közlelmészési ügyosztály burgonya, zsir, cukor, kávé, pótkávé és tea utalványokat bocsátott ki, melyek a rendelkezés értelmében február 1-én lépnek életbe. Az utalványokat Nagyvárad összes önálló háztartással bíró lakosai már megkapták és egyetlen kereskedő sem jogosult február 1-től kezdve burgonyát, zsirt, cukrot, kávé, pótkávé és teát olyan egyénnek kiszolgáltatni, aki Nagyvárad város közlelmészési ügyosztálya által kiállított, az ügyosztály pecsétjével, sorszámnal és a családtagok számát jelző színes felnyomással ellátott utalványt fel nem mutat.

Az áru kiszolgáltatása alkalmával köteles a kereskedő a megfelelő hétra, fél hónapra, vagy hónapra esedékes szelvényt levágni. Több szelvényt levágni még nem, vagy már nem esedékes szelvény alapján vagy már levágott szelvényre kiadni nem szabad.

A kiszolgáltató fejadagok nagysága.

Burgonya: személyenként és naponta egy negyed kg, vagy hetenként 2 kg. Nehéz testi munkával foglalkozók, ha ezt igazolják: személyenként és naponta egy fél kiló, vagy hetenként 4 kiló.

Kávé: személyenként és havonta 25 (huszonöt) gramm vagyis öt személyes családnak egy hónapra egy nyolcad kg.

Zsir: személyenként és hetenként 20 deka, tehát egy öt személyes családnak egy hétre egy kiló.

Thea: személyenként és havonta 2 (Kettő) deka, tehát egy öt személyes családnak egy hónapra 10 deka.

Pótkávé: 2 személyig egy hónapra egy negyed kg. 3-4 személynek egy fél kilogramm, öt vagy több tagból álló családnak egy kg.

Kóles: négy személyes, vagy kisebb családnak egy hétre egy negyed kiló, minden további személynek egy hétre 10 deka.

Bab: négy személyes, vagy kisebb családnak egy hétre egy negyed kg. — Minden további személynek egy hétre 10 deka.

Nagy szőrmevásár! ritka alkalmi vétel

Előrehaladt idény miatt a raktáron lévő összes muffok és bőák n. m. skunk, nyest, alaskai róka, kék róka, vörös róka, pézsmá és mindenféle szőrmeék rendkívül olcsón kiárusítottak. Kostüm kelmék, szövet és selyem blouzek, keztyük és harisnyák legolcsóbban

Czillér Imre nagyáruháza.

Borsó: négy személyre, vagy kisebb családnak egy hónapra egy fél kiló, minden további személynek egy hónapra 10 deka.

Arpagyó: négy személyre, vagy kisebb családnak egy hónapra egy fél kiló, minden további személynek egy hónapra 10 deka.

Felhívom az összes élelmiszer kereskedőket, árusokat és hentesiparosokat, hogy rakásrúkon az előbbi felsorolt élelmiszerekkel leendő összes élelmiszer készletüket a valószínűleg híven szornal jelentse be a közéleti elnökségnek a közéleti elnökségnek. A február elsején től új élelmiszerkészletük érkezik, az áru érkezését követő hat órában belől jelentse be minden alkalommal a közéleti elnökségnek.

Kötelezem az összes élelmiszer kereskedőket, árusokat és hentesiparosokat, hogy minden hónap 15 én és 30 én adják át a fülönköz élelmiszerutalványokról levágott szelvényeket a közéleti elnökségnek, igazolva ezzel, hogy árujukat kizárólag élelmiszerutalvánnyal bíró nagyvárosi lakosok részére szolgáltatják ki.

Az a rendelkezésnek nem tesz eleget, áru szolgáltat ki élelmiszerutalvánnyal nem bíró, vagy több szelvényt vág le, vagy nem teljesíti a készletek bejelentésére és az ellenőrzésre vonatkozó rendelkezéseket, az az 5600/1914 B. M. számú rendelet 1. szakaszába ütköző közbűnös követ el és két hónapig terjedhető fogsázzal és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtatik.

Nagyvárad 1917 január 27 én.

Lukács Ödön,
polgármester helyettes.

A Szigligeti Társaság mai közgyűlése.

Nagy napja lesz ma a Szigligeti Társaságnak, ünnepe egész kulturális életünknek. Nagyevü megalapítójának, huszonöt évén át elnökének halála után, akinek emlékét és érdemeit a társaság és egész városunk közönsége mindenha halál elismerésével fogja megőrizni: új vezetőség lép az egyesület élére, hogy a társaság nemes hivatását szolgálja.

A társaság tisztújító közgyűlésére ez a meghívó szól:

A nagyvárosi Szigligeti Társaság 1917. évi január 28 án délelőtt fél 12 órakor, a városi székház usgytermében

évi közgyűlést

tart, amelyre a Társaság t. tagjait szennel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai: 1. A főtitkár évi jelentése. 2. A számszámadások. 3. Alapszabályok módosítása. 4. Tisztújítás. 5. Esetleges indítványok, amelyek az alapszabályok szerint 3 nappal a közgyűlés előtt az elnök sémhez bejelentendők.

Nagyvárad, 1917 január 20.

Sas Ede, Dr Adorján Armin,
főtitkár, ügyvezető alelnök.

A közgyűlés igen népesnek ígérkezik s azon előkelőségeink nagy számmal lesznek jelen. A társaság vezetősége egyáltalán szívesen látja a vendégeket, művelt közönségünk hölgyeit és urait, akik, mint a társaság tagjai, a díszterem földszintjén nyernék elhelyezést.

A közgyűlésen dr Adorján Armin, a társaságnak évek során át ügybusgó ügyvezető alelnöke fog beszélni, aki javasolni fogja, hogy dr Hoványi Géza udvari tanácsost és Imrik Péter tanácselnököt, a Társaság alelnökeit, kiváló érdemeik elismeréséül, tiszteletbeli elnökököl válasszák meg. Ugyancsak ajánlani fogja, hogy dr Cziffra Kálmán főispánt, aki a kulturális ügyek iránti szeretetének eddig is kiváló bizonyosságát adta: válasszák meg a társaság tiszteletbeli tagjává, amit a közgyűlés bizonyára egytánu lelkesedéssel emel határozattá. A választmány határozata alapján a közgyűlés elnöke ezután Sas Edét ajánlja a Társaság elnökéül, mire az új elnök fog beszédet mondani, esetleg az új vezetőség programját. Az újonnan belépett tagok nevében pedig Antal Sándor, az irodalmi szakosztály leendő elnöke fog beszélni.

A társaság

déli 1 órakor lesz a Rimánóczy vendéglő külön termében. A társasághoz újatban számosan jelentkeztek előkelő társaságmunkából, úgy hogy ott előreláthatólag díszes társaság lesz együtt, hogy a fehér asztal mellett is felvessze az új Szigligeti Társaságot.

Egy marék szerencsétlenség Biharban.

Biharköröstarján jelentik, hogy Popa Ida 22 éves leány éppen akkor ment ki a házból, mikor egy 70 es katona fegyverét tisztította. A fegyver elsült s a golyó a lány mellébe turódott. Azonnal meghalt. A katonát letartóztatták.

Neumann Zeigmondot, mint Csétfáról jelentik, a gőzzivattyú hajtókerekének szíjja elkapta s összetörte. A munka áldozata azonnal meghalt. A vizsgálat megindult annak kiderítésére, kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség.

Váncsodról jelentik, hogy Mésán Imre rokkant katona vadászni ment a mezőre. Egy befagyott tavon keresztül ment, besza kadt alatta a jég s ő elesett. Fegyvere elsült s a golyó fél fejét leszakította. A rokkant meghalt.

Vasaskőfalván — mint onnan jelentik — Szferle Sándor és Popa Vazul a belényesi erdőben vadászás közben a rájuk zuhanó fa alatt kiszenvdtek.

Biharoskán Lemmenstein Ferenc 16 éves munkás a lonkai iparvállalatnál leest s a vonat a lábát összetörte. Operáció közben a fiu meghalt.

Ebermann János Fugyivásárhelyen túlfőtötte a székét s a kitérő szénáztól

meghalt. A szomszédok vették észre a bal esetet.

Biharkeresztésen Molnár János 32 éves munkás Nagy Ferenc seréttel töltött vadász-fegyverét nézegette. A fegyver elsült, a serétek megölték Molnárt.

A magyar királyné neve.

A „Sáiv” című újság nemrég közölte a magyar királyné égi patronájának, Szent Zita lak élettrajrát. Bevezetésként megállapítja, hogy a Zita név a latin Tacitából ered s jelentése: csendes, hallgatag. Zita a név eljének elhagyásával család körben használatos becéző rövidítés, melyhez számos hasonlítóval találkozunk nálunk is, u. m.: Adalberta—Berta, Augustus—Guzti, Aloisa—Lujza v. Lujza, Franciska—Ciska, Izabella—Beila, Karolina—Lina, Katinka—Tinka, Matild—Tilda stb.

Az olasz Zita keresztnév nyilvánvalóan a zita—zita (csendes, hallgatag) melléknévnek nőnemű alakja, de olaszul e melléknévet helyesebben kettős t vel írják: zitto-zitta, s e szerint a belőle derivált keresztnév is nyelvtani precizitással nem Zita, hanem Zitta. Megjegyzendő, hogy a Z betű e szó elején kivételképpen e nek hangzik, tehát: oitto oitta; miért is Zitát z vel ejteni ki, teljesen elhibázott dolog, s azt magyarul e vel kell írni s e nek is kell hangoztatni annál is inkább, mint hogy mindjobban tért hódít a fonetikai módszer, mely szerint az idegen szót a magok nyelvében érvényes hangzás szerint írjuk ki. Ezek szerint leglogikusabb eljárás lenne Citát, vagy még helyesebben Cittát mondani s írni, valahányszor a magyar koronás királyné fölkezt, legmagasabb személyét említjük.

Igaz, hogy ennek — az „Alkotmány” multkorú megjegyzése szerint már a megszálláson kívül a királyné saját névaláírása is nagy akadályt volna. Csakhogy tekintve azt a kiváló kegyes hajlandóságot, melyet felséges királyné asszonyunk hű magyar nemzetére iránt tanusít, éppen nem tartjuk kizártnak, hogy Öfelsége idővel talán maga is önként magyarul — Citának fogja lejegyezni legmagasabb nevét...

Egyébiránt házafias dolgot vélek művelni, midőn a legelső magyar hölgy, a koronás királyné nevének helyes használatát kívánom előmozdítani jelen igénytelen soraim megírásával.

Pártos Zsigmond
nyug. esperes plebános.

Megvettem egy nagy mennyiségű

eredeti berlini szabású finom, szép és
sikkes mellfűzőt
és azokat igen szolid áron hocsájtom
na gybecsű vevőim rendelkezésére.

Kesztenbaum Juliska

f f z szalonja Nagyvárad, Rakóci-ut 6. sz.

MAYER ÖDÖN és Tsa.

villamos- és gázezőre berendezett ékszer
ipartelepe

Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt

Elfogad egyházi fölszerelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi árrban veszünk !!

Giolitti előtérben.

Kihallgatáson az olasz királynál.

Budapest, január 27. (Saját tudósítónktól.) Rómából jelentik: Az olasz király tegnap hosszabb kihallgatáson fogadta Giolittit, azután a főhadiszállásra utazott. Giolitti audienciája után Ferry képviselővel tanácskozott. Az interventista lapok tovább támadják Giolittit, de a cenzura a támadó cikkek közlését nem engedi meg.

Támadás az angol partok ellen.

Budapest, jan. 27. (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból jelentik: A Reuter ügynökség szerint a keleti angol partok ellen intézett ellenséges támadás teljesen eredménytelen volt. Az ellenséges hajók éjjel 11 órakor jelentek meg s néhány gránátlövés után gyorsan eltávoztak. Az egész támadás három percig tartott.

Készülődés az olasz fronton.

Budapest, január 27. (Saját tudósítónktól.) Luganóból jelentik: Az olasz fronton az előkészületek tovább folynak, mert számítanak arra, hogy a téli háború az idén sokkal korábban kezdődik meg. A hadviselők végső erőfeszítéseket tesznek, mert a meginduló harcoktól remélik a béke befejezését.

Nikolajevics az oláh királynál.

Budapest, január 27. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: Nikolajevics orosz nagyzereg az oláh királyhoz utazott, akinek a cár sajátkezű levelét viszi.

Lesz-e negyedik téli háború?

Budapest, január 27. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: Chamberlain angol képviselő beszédet intézett londoni választóihoz. Kijelentette, hogy a legközelebbi események fogják eldönteni, hogy az antant a meginduló offenzívájával befejezi-e a háborút, vagy pedig még negyedik téli háború is lesz?

Hollandia semlegességét fenyegeti Anglia.

Budapest, január 27. (Saját tudósítónktól.) Varsóból jelentik: A Nova Reforma jelenti, hogy Angliából eredő értesítések szerint Anglia csapatokat szándékozik partra tenni Hollandiában. A német hadvezetőség Hollandia határán lövészárkokat ásat s nagyszabású védelmi intézkedéseket tesz.

Olasz tanács a tengeralattjárók ellen.

Chiasso, január 26. Az Ilea Nazionale a tengeralattjárók pusztításaival szemben ellenrendszabályként azt ajánlja, hogy az összes német és osztrák-magyar kereskedelmi hajókat, amelyek semleges kikötőkben horgonyoznak, foglalják le.

A lengyelek éltetik Wilsont.

Budapest, január 27. (Saját tudósítónktól.) Varsóból jelentik: Ma itt nagy tüntetés volt. A tüntetők az amerikai követség előtt zajos éljenzést rendeztek, éltették a lengyeliséget. Lengyelországot és Wilsont.

A Vogézekben ágyuharc folyik.

Budapest, január 27. (Saját tudósítónktól.) Bazelből jelentik: A vogézekben tegnap fokozott tevékenység volt. Bazelben egésznap hullámlott az ágyúadás.

A 304. magaslaton ismét folyik a vér.

Berlin, január 27. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja. Dix nudiéntől délre veszteségek nélkül hatalmunkba kerítettünk egy 10 fős angol őrsöt.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadcsoportja. A La Bassi csatornától délnyugatra angol osztagok tüzzel előkészített több előretörése meghiúsult. Felderítő osztagaink Barvauxnál az első ellenséges vonalat üresen találták.

A német trónörökös hadcsoportja. A franciák a 304-es magaslaton általunk elfoglalt állások ellen meghiúsult éjjeli támadását a reggeli órákban újabb támadás követte, mely szintén véresen omlott össze.

Manhenlesnél, a Maas hajlásba San Micheleől nyugatra felderítő osztagaink benyomultak a franciák árkaiba és mintegy 20 fogolylyal tértek vissza. A hannoveri 73. gyalogezred támadó csoportjai mint az előző napokban: most is kitüntették magukat.

Az orosz erősítések is hiába támadnak.

Mackensennél nincs ujság.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadcsoportja. Attól keletre az oroszok újabb erősítései se voltak képesek a csapataink által meghódított területet visszafoglalni.

József főherceg vezérezredes harcvonala. A Casini és Putna völgy között német és osztrák-magyar portyázó különítmények sz. ellenségnak 100 emberét elfogták.

Macedóniai front.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja. Nincs ujság.

Ludendorff, első főszállásvezető.

A franciák hadserege.

Zürich, január 27. A francia kamara hadügyi bizottsága a hadügyminiszter meghallgatása után megváltoztatta javaslatát az alkalmatlanok újraszorozását illetően. Csak azokat fogják újra felülvizsgálni, akiket a háború előtt találtak alkalmatlanoknak. Így a sorozás alá 350.000 ember kerül. A kamara költségvetési bizottsága a nyári időszakot nem február 15-től, hanem március 1-től akarja kötelezővé tenni.

A Wolff-ügynökség esti jelentése.

Budapest január 27. (Saját tudósítónktól.) A Wolff-ügynökség jelenti 27-ikéről: Az Acre és Sóna hárévonalon, valamint az A. mindkét oldalán időnkint éles ágyútüzelés volt.

* Köhögés, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle hurut szelvény. Ára 1 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagy-várad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

Orosz forradalom készül.

Budapest, január 27. (Saját tudósítónktól.) Bernből jelentik: Az orosz szociálisták a háború elején felültek az entente jelszavainak s a háborút szabadságharcnak minősítették. Azonban nagyon gyorsan volt alkalmuk belátni, hogy a sok ígéretből nem lehet semmi s ma ők is arra az álláspontra helyezkednek, hogy csak egy erős orosz forradalmi mozgalom indíthatja az ententeot arra, hogy a béke álláspontra helyezkedjék.

A Svájcban székelő orosz szociálforradalmárok központi bizottsága január 29-ikére értekezletre hívta össze a Svájcban tartózkodó orosz elvtársakat, ahol meg akarják beszélni, hogyan készítsék elő a tavaszi offenzívával párhuzamosan a nagy orosz forradalmat.

Győzelmes portyázások.

Keleti harctér. Budapest, január 27. (Hivatalos.) Ruis altábornagy osztrák-magyar és német csapatai a Futna és Casinu völgyben történt portyázásokban 100 foglyot szállítottak be. Egyébként az osztrák-magyar haderők körzetében lényeges esemény nem történt.

Megélénkült az olasz harctér.

Olasz harctér. Budapest, január 27. (Hivatalos.) Az ágyutüz és repülő tevékenysége Görz területén élénkebb volt, mint rendszeren. A Doberdó környékén a tüzérségi tűz nem eszükkenő erővel körülbelül éjfélig tartott.

Délkeleti harctér. Budapest, január 27. (Hivatalos.) Nincs különös esemény. *Hófer.*

A sósmezői oláh vérengzés.

Biró Mihály sósmezői román. kath. lel. kész, aki most tért vissza romániai internáltságából, a Sósmező elleni oláh orviamadásról, az oláh katonák gyalogzatos kegyetlen ségéről a következőket írja:

„A múlt év augusztus 27-én éjjel 10 óra körül támadtak rá a gyanútlanul alvó községre az oláhok. Az alvó embereket puskaropogás, ajtó és ablakzúzás jiasztotta fel. Menekülésről szó sem lehetett.

A veszély első pillanatában én felgyorrtam ágyamból és a házbellekkel keritem bokrai köze menekültem. Az éjszaka rettenetes félelmek között telt el. Láttam, amint az oláhok sorra törnek be a házakba és gyertyafény mellett rabolnak. Egész éjszaka és a következő napokon is szünet nélkül öklödték a román csapatok Sósmező felé.

A harmadik napon, vagyis augusztus 29-én a Harjában székelő román ezredes magához rendelt és szigorúan rám parancsolt, hogy a telefon és táviró biztonságáért halálbüntetés terhe alatt vállaljak felelősséget. Én erre természetesen kijelenttem, hogy ezt a feladatot lehetetlen teljesítenem. Védekezni az ezredes helyt is adott, sőt megígérte, hogy a papi teendőimet elvégzem, a beringozást azonban szigorúan megtiltotta.

Az összes sósmezői tisztviselőket Románia alá internálta, összesen mintegy tíz személyt.

Közöttük voltak: Sárkány Ernő rendőrségi fogamász, Páljános András vámszedő, Daniel János vámellenőr és Jancsó Jenő.

Október 12-én nagy nyugtalanság volt észlelhető az oláhok között. Magyaros felj szüntelenül gyudörgés hallatszott. Oláh csapatok és munició osztagok hullámoztak keresztül-kasul a falun. De nekünk fogalmunk sem volt, hogyan is állunk csak tulajdonképpen?

Ezen az estén az oláh katonák felsőbb parancsra a vámkapunál lévő hatalmas rakományt felgyújtották. Négy kórház is meggyújtott.

A rémes légtengerben fel felrobbanó oláh municiókiszárok pusztulása sejtette velünk, hogy az oláhok visszavonulásra készülnek, s hogy a mieink közelednek.

Október 13-án már utcai harcok kezdődtek a község elején, este felé pedig rettenetes ágyutüz fejlődött ki. En ekkor, a védelmem alá sorakozott nőkkel és gyermekekkel az ágyutűvések elől a plebániával szemben lévő Martini-féle pincébe menekültem. Tizenegyed magammal voltam.

Itt borzalmas dolgok történtek velünk. Elárulták a rejtekhelyünket és mialatt mi ezer félelem között remegtünk a pincében, oláh katonák az atlakon át ötször közibénk lóttek. Pál János Andrásné vámszedőné és Páljános Emma golyótól találva összeestek. Utóbbi nyomban, e öbbi pedig valamivel későbbben, a fűrészelési hadikórházban meghalt.

A lövések után kiszaladtunk a pincéből, mire az oláhok, akik még ekkor a község urai voltak, elfogtak bennünket, megmotos tak és a legnagyobb golyózáporban szuro-

nyok között kizérték a községen végig, mintegy három kilométernyi távolságra. Utközben más községbeli, hasonlóképpen elfogott magyar polgárok is csatlakoztak hozzánk. Összesen 59-en voltunk. Voltak közöttünk aggsatyánok, nők, kis gyerekek, akiktől az anyjuk nem tudott megválni, magukkal tehetetlen betegek és valamennyien eledel nélkül és hiányosan öltözve.

Először Harjába oipeltak bennünket, ahonnan lovas csapatok kísérete mellett Grcesti községbe mentünk. Egész napi ut után érkezünk ebbe a 16 kilométernyire fekvő faluba. Grcestiben már több százra szaporodott az odaburcoltak száma. A legtöbben csikiak voltak, de akadnak köztük szép számban háromszékmegeiek és udvarhelymegeiek is.

Itt kiballgattak bennünket és miután nacionalistákat megállapították, őrizetünket két falona vette át.

Itt egy tábornok így szólt hozzánk:

A foglyok között levő románok mehetnek, amerre nekik tetszik, a magyarok rószére azonban csak Románia belseje felé vezet az út.

Romániai élményeimről majd későbbben írok.

Gyermek-előadások a színházban.

A színügyi-bizottság ülése.

Nagyvárad város színügyi bizottsága tegnap délután tartotta újra alakulása után első ülését.

Dr. Mihály Lejos alelnök elnökölt s jelen voltak: Rimler Károly, Harmathy Károly, dr. Demetrovics Elek, Schvartz Izidor, Kelen Béla, Breider Ármia, Erdélyi Miklós színigazgató és Pásztor Bertalan jegyző.

Elnök bemutatta a színigazgató által február hónapra kitűzött darabok műsorát, amely a következő: Kárpáthy Zoltán új dráma, Négy a kislány, A családő, új operett, Jzvegy küsszony, új énekes bohózat. Három a kislány, új betanulással és Bihar, Sárdorral, Mágnaš Miska, Démonok, új komédia, Golem, új dalmű, Lili, Nap és Hold, új betanulással, A szép asszony, új vigiték, A kék róka, új színmű. A bizottság a műsort elfogadta.

Ezután a bizottság tagjai eszmecserét folytattak a színtársulat működéséről s konstatálták, hogy a közönség meg van elégedve a színtársulat működésével.

Többen ajánlották az igazgatónak, hogy tekintettel a mostani tanügyi viszonyokra a tanév megrövidítése stb. miatt, az ifjúsági előadások helyett inkább délutáni gyermek-előadásokat tartson a színtársulat, mint az más városokban is szokás. Ez elől Erdélyi Miklós színigazgató sem zárkózik el.

* Gyönyörű rózsás arc a nő legszébb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut! 7/B. Rimanóczy-palota.

Mennyi élelmiszert kapunk?

Tudatom a város közönségével, hogy az országos közlélmiszeri hivatal 10—1917. számú leirata alapján, mely az élelmiszerek egyenlő elosztása és a készletekkel való takarékoskodás céljából az élelmiszer utalványok bevezetését rendelte el minden egyes élelmiszere, a közlélmiszeri ügyosztály burgonya, zsir, cukor, kávé, pótkávé és tea utalványokat adott ki, amelyek a rendelet értelmében február 1-én lépnek életbe. Az utalványokat Nagyvárad összes önálló háztartással bíró lakosai részére már kézbesítette a közlélmiszeri ügyosztály és február 1-én sem a hatósági üzletekben, sem más üzletekben, vagy más elárúsító helyeken nem lehet vásárolhatni, — burgonyát, zsirt, cukrot, kávé, pótkávé és teát csak utalványok esedékes szelvényeire.

Hasonlóképpen kölest, babot, borsót, és árpagyöngyöt csak a lisztkönyvek megfelelő szelvényeinek lebélyegzése ellenében szolgáltatnak ki.

A kiszolgáltatók fejadagok nagysága.

Burgonya: személyenként és naponta egy negyed kg., vagy hetenként 2 kg. Néhány tésli munkával foglalkozók, ha ezt igazolják személyenként és naponta: egy fél kg., vagy hetenként 4 kilót.

Kávé: személyenként és havonta 25 (huszonöt) gramm vagyis egy öt személyes családnak egy hónapra egy nyolcad kilo-gramm.

Zsir: személyenként és hetenként 20 deka, tehát egy öt személyes családnak egy hétre egy kiló.

Tea: személyenként és havonta 2 (kettő) deka tehát egy 5 személyes családnak egy hónapra 10 deka.

Pótkávé: két személyig egy hónapra egy negyed kg., 3—4 személynek fél kg. öt vagy több tagból álló családnak 1 kg.

Köles: négy személyes, vagy kisebb családnak egy hétre egy negyed kg. minden további személynek egy hétre 10 deka.

Bab: négy személyes, vagy kisebb családnak egy hétre egy negyed kg. Minden további személynek egy hétre 10 deka.

Borsó: négy személyes, vagy kisebb családnak egy hónapra egy negyed kiló minden további személynek egy hónapra 10 deka.

Árpagyöngy: négy személyes, vagy kisebb családnak egy hónapra egy negyed kiló minden további személynek egy hónapra 10 deka.

A saját érdekében figyelemztetem a közönséget, élelmiszer utalványait őrizze meg és tiltakozzék az ellen, hogy akár a hatósági, akár más üzletekben több szelvényt vágsanak le az utalványából, mint amennyi esedékes. — A különböző utalványok minden egyes szelvényén színes felnyomással jelezve van a családhoz, vagy háztartáshoz tartozó személyek száma. — A piros, vagy zöldes színű számok a személyek számát jelentik. — Tehát a hat személyes család zsirt, utalványának minden egyes kis szelvénye ellenében köteles a hatósági zsirtüzlet, vagy a hentesiparos hatszor 20 deka, vagyis egy kiló és 20 deka zsirt kiszolgáltatni.

A külön élelmiszer utalványok életbelépésével az eddigi hamuték színű általános élelmiszer utalványok érvényüket veszítik.

Nagyvárad, 1917. január hó 27. é.

Lukács Ödön
polgármester helyettes.

Ródlizás.

A nagy, erős hóössés előhívta a korcsolyát, s a ligetben, újjá, vidáman folyik a körözés és a fiórt. A gyerekek számkót cipelnek az utcákra, primitív deszkaszánkóktól kezdve művészileg kaross járművekbe botlik a járőkelő. Apró gyerekek magyarázzák a kisebbeknek:

— Látod, a hó kell, mert ha nincs hó, mit csinálsz a számkóval? Azért ne fázzál.

Huzzák, tolják, tasszágálják a számkót, s ahol domboldalra akadnak, ott le is ereszkednek, hajhó, rohan a számkó s nevet a kis sereg.

Azán jönnek a ródlók, a legelső a Demetrovics Jánosé, s lófogattal viszik fel a Cserjésre, ahol tavasszal ibolyaszőnyegből áll a világ, most pedig kitűnő ródló pálya.

A magas víztartó mellett elvonuló út is jó pálya, csak maradék és "hosszu. Mindezt megindult a téli élet s hurrá, egy-két bukfenek oda se néz a fiatalság.

A Kath. Kőr harmadik háborus délutánja.

A Kath. Kőr az anya és csevegővédelem, illetőleg a hadiárnyakjára jövő vasárnap, azaz február hó 4-én hangverseny jellegű háborus estélyt rendez. A rendezőségnek oly kiváló előadókát sikerült meggyereci a hangversenyre küremüküdsre, hogy az anyagi és erkölcsi siker előrelátható. Az ünnepi beszédet a Kath. Kőr egyházi alelnöke mondja. A zenei számok mind komoly, magas nívón álló klasszikus alkotások. Két hegedűszámmal szerepel Ambrózy Irén, a kiváló hegedűtanárnő, a kit Vueskies Ottóné urasszony fog kísélni zongorán.

Klasszikus műdalokat fog énekelni Tóth Boriska, a Fischer zeneiskola zongora és énektanárnője, aki tanulmányait az országos zeneakadémián kitűntetéssel végezte.

Szavaltat is lesz ezen alkalommal. Szabó Erzsike urleány, a ki már máskor is gyönyörűen szavalt a Kath. Kőrben, szintén Kiss Menyhértnek egy aktuális versét fogja előadni.

Még egy kedves eseménye lesz az estélynek Bihari Sándor, a most vissza tért kiváló művész énekel.

A pompás műsor a következő:

1. Gárd: F dur szonáta. Hegedűn előadja Ambrózy Irén urleány, zongorán kíséri Vueskies Ottóné urasszony.

2. Háború és világaészlet. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Vueskies Gyula prépost-kanonok.

3. Műdalok. Énekel Tóth Boriska urleány. Zongorán kíséri Resch Mihály sz. e. karnagy.

4. A magyar király. Költemény Kiss Menyhértől. Szaválja Szabó Erzsike urleány.

5. a) Visuxtemps: Andante. b) Kubelik: Sereade. Hegedűn előadja Ambrózy Irén urleány. Zongorán kíséri Vueskies Ottóné urasszony.

6. Róvfy—Londvai: a) Az olasz mezőkön. b) Ócjáraton. c) Tétra jön a tavasz. Háborus dalok. Énekel Bihari Sándor, a Stiglitzeti színház művésze. Zongorán kíséri Resch Mihály sz. e. karnagy.

Az estély pontban 5 órakor kezdődik. Az egyes számok alatt az ajtók zárva lesznek. Belépti díj nincsen. Fenntartott helyek a Kath. Kőr hársügyi hivatalában előre váltóhatók.

A tizenegy orvosi könyv kalandja.

A rendőrség bünygyi osztályának panaszfelvételi irodájában tizenegy darab vasos könyv nyugszik egy rakáson. Tizenegy hatalmas tudományos könyv: az orvosi tudomány bibliotékája, amelyeknek ezidőig még nincs gazdája.

Érdekes a 11 könyv kalandos utazása a rendőrséghez. Karácsony József hajóhíntásnak a Szarvas soron van a lakása. Tegnap reggel, mikor kiment az udvarra, a kerítés tövében az éjjel lehullott friss hóból szét-szórt fekete tömeg sötétlett feléje. Megnézte közelebbről, hát egy csomó könyv. A hajóhíntás megütődve nézte a sok tudományt, amely a könyvekből feléje áradt. Mit csináljon a könyvekkel, amelyek talán éppen a levegőből pottyantak alá? A szomszédja váltig biztatgatta:

— Sosem bántsa szomszéd, még baj lesz belőle! Hagyja ott a helyén, hadd üljön ott!

— Sose hagyom én — mondta Karácsony — felviszem a rendőrségre, majd elintézik ott!

Összenyalábolta és csakugyan beszállította a bünygyi osztályra, mivel nincs kizárva, hogy lopás útján kerültek oda. A könyvek most tulajdonosra várnak, az igazolt tulajdonos átveheti a rendőrségen, I. em. 12. számú szobában.

A könyvek egynéhányjában a következő bejegyzések fordultak elő: Káháza Ernő 1912. — dr. Raim és Fálóp Tivadar.

Ezen bejegyzések esetleg nyomra vezethetnek.

Egy kiló hajtért egy havi fogház.

A Közlélmiszeri Hivatal Teleky-utcai boltjában szolgált Todorosi Jánosé mindenesként. Nem volt rá semmi gyanu.

Andrényi Gusztáv, a sertés és zsirtügyek intézője, mikor átvette hivatalát, végigvizsgálta az összes boltokat. Közben észrevette, a könyvekből, hogy hiánysik a hájból. Megfigyelte a bolt összes alkalmazottait s gyanuja Todorosinra irányult. Elküldte cigarettáért a közben megacste batyuját s alul egy kiló hájat talált. Felül forgácsok voltak. Andrényi visszatette a hájat s mikor el akarta vinni, megacste Todorosinét, aki beismerete tettét.

A tegnapi tárgyaláson, amelyen Gyenge Béla elnököt, szorult helyzetét hozta fel indokul. Ribizonyult azonban, hogy bődös számra állt nála a zsirt és szorgalmazza kivette zsirtjáradoságát, tehát nem lehetett szorult helyzetben.

Szokolay Gyula dr. királyi ügyész vádbeszéde után a bíróság egy havi fogházra ítélte Todorosinét, aki megnyugodott az ítéletben.

* Világításra 65 voltos diaamó kapcsolótábla, benzinnmotor aku autator eladó Kortéssz-utca 22 Varga.

* Poloskairtó NOXIM biosos szerár 1 korona 80 fillér. Kapható kistrólag Parkas István Apolló drogeriájában Rákócsey-ut 7/B.

Négy pénztár fizet hadisegélyt Az új beosztás.

Az államszegélyesekkel közlöm, hogy az államszegélyeseknek gyorsabb kifizetése céljából a Mezey Mihály utcai fogyasztási adóhivatalban egy 2. számú segélypénztárt állítottam fel, és így négy pénztár u. m. a városi adó és házipénztár, a tüzoltó laktanyában az 1. számú segélypénztár és a Mezey Mihály utcai fogyasztási adóhivatalban a 2. számú segélypénztár fogja teljesíteni a kifizetéseket. A könyv átvételért mindenki tartozik a következő sorrendben a tüzoltó laktanyában megjelenni és a könyv átvétele után ahhoz a fizető pénztárhoz tartozik elmenni, ahová a kifizetés végett beosztott.

Folyó évi január 16 től február 15 ig esedékes államszegély kifizetések végett jelentkezőknek f. évi január hó 29. án délelőtt 1-től 1300 ig, délután 5501 től 6800 ig. Január 30. án kedden, délelőtt 1301 től 2600 ig, délután 2601 től 2800 ig, 6801 től 7800 ig. Január 31. én, szerdán délelőtt 2801 től 4200 ig, 7801 től 7900 ig, délután 3001 től 4000 ig, 7901 től 8500 ig. Február 1. én csütörtökön délelőtt 4201-től 5500 ig, délután 8501-től 9315 ig.

A Házipénztár január 29. án, hétfőn délelőtt 1—200 ig, délután 5501 től 5700 ig. Január 30. án, kedden délelőtt 1301 től 1500 ig, délután 2601-től 2800 t. Január 31. én szerdán délelőtt 7801-től 7900 ig, délután 7901 től 8000 ig. Február 1. én csütörtökön délután 4201 től 4400 ig.

Az adópénztár. Január 29. án hétfőn délelőtt 201-től 500 ig, délután 5701 től 6000 ig. Január 30. án kedden délelőtt 1501 től 1800 ig, délután 6801-től 7100 ig. Január 31. én szerdán délelőtt 2801 től 3000 ig, délután 3001 től 3200 ig. Február 1. én csütörtökön délelőtt 4401 től 4700 ig, délután 8801-től 8900 ig.

A tüzoltó laktanyai segélypénztár január 29. án hétfőn délelőtt 501-től 900 ig, délután 6001 től 6400 ig. Január 30. án kedden délelőtt 1801 től 2200 ig, délután 7101 től 7500 ig. Január 31. én szerdán délelőtt 3201 től 3600 ig, délután 3601 től 4000 ig. Február 1. én csütörtökön délelőtt 4701 től 5200 ig, délután 8900 től 9315 ig.

A Mezey Mihály utcai fogyasztási adóhivatali segélypénztár január 29. án hétfőn délelőtt 901 től 1300 ig, délután 6401 től 6800 ig. Január 30. án kedden délelőtt 2201 től 2600 ig, délután 7501 től 7800 ig. Január 31. én szerdán délelőtt 4001 től 4200 ig, délután 8001 től 8500 ig. Február 1. én csütörtökön délelőtt 5201 től 5500 ig, délután 8501 től 8800 ig sorszám-mal ellátott egyéneket fogja kifizetni.

Hogy a kifizetés főszakadást ne szenvedjen, minden egyes államszegélyezett tartozik magával hozni váltópénzt és azt a kifizetés alkalmával a pénztárnál beváltani.

Mindazok, akik államszegély könyveikért a fentebb jelzett sorrendben a kifizetési napokon meg nem jelennek, azok államszegélyeiket csak egy később meghatározott napon fogják megszerezni.

Nagyvárad, 1917. évi január hó 20. án.

Juricskay Barna,
pénz- és adóügyi tanácsos.

..HIREK..

Karácsony-estén 1916-ban.*

Kisded, ki jöttél csillagok honából
S megértő szívek szerelme helyett
Hideg bölcsőd lett egy disztelen jászol.
Oh jöjj el ma hozzánk!

Béke, Szolidaritás! — utánad sóhajtott
Évezredek át az egész világ.
Mióta élünk, a gyilkoló harcok
Nevedben ültek el.

Vértől mámoros szívek mély tengerén
Most is hányódik a romény, a hit.
Gyujtsd fel vezérül a mai szent estét
A te szép csillagod.

Jóságos szemed hogyha reánk nézve,
Könnyező kedvűnk, baborult ogdák
Fénybe öltözne és mosolygó kékbe.
Oh jöjj el ma hozzánk!

Puha kis kacsd, ha megismergetna,
Búja eltűnne, öröm derülne
Vérveritőkes, forró homlokunkra.
Oh jöjj el ma hozzánk!

Mézédes ajkad, hogyha megszókolna,
Árva szívünkbe' újra születne
A béke, a hit, a boldog hozsanna.
Oh jöjj el ma hozzánk!

Páradtak vagyunk, szemünk könyve lábba,
Elsírtuk bűnét, megálltunk tűzöt
Apánk s gyermekünk vötköl poklának.
Oh könyörülj rajtunk!

Büszke királyok daccal teli szívét
A parancsodra aláztuk porba —
Oh engedj most már, hogy a szent szolidaritás
Szállhassa meg szívűnk!

Kisded, ki jöttél a béke honából
S jöttél ünnepén a föld kerékén
Mindem, minden szív a harc miatt gyászol —
Oh jöjj el már hozzánk!

Harcstér, 1616 dec. Csoór Lajos.

* Elkésve érkezett.

*** A király Budapestre jön.**
Budapestről jelentik: Tegnap távirat érkezett a budai királyi palota gazdasági hivatalához, mely utasítást tartalmaz arra nézve, hogy a terméket fűtsék be. Ebből azt következtetik, hogy a király Budapestre jön.

*** Berzeviczy nem mond le mandátumáról.** Budapestről jelentik: A Bud. Tud. legilletékesebb helyről kapott információk alapján valószínűnek mondja a Világ azon híre, hogy Berzeviczy Albert a mandátumáról lemondott.

*** Kinevezés A hivatalos lap közli,** hogy a király Belius József posta- és távirat- és távfelügyeletnek a posta és távirat- és távfelügyeleti osztály vezetőjévé nevezte.

*** A vasuti drágítást elhalasztották.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága azt az értesítést adta közre, hogy a menetdíj-, podgyász és expresszáru viteldíj fölemelését elhalasztják és pedig március elsejéig, amikor a fölemelt díjak élelebelépnek.

*** Vasárnap a plebánia templomokban.** Vasárnap, a nagyváradai plebánia templomokban az isteni tisztelet a következő sorrendben tartatnak: a várad olasz plebánia templomban: reggel 7 órakor, 8 órakor szentmise, délelőtt 9 órakor ünnepélyes szent mise és szentbeszéd. (delelőtt fél 12 órakor szentmise; délután 3 órakor litánia, este fél 7 órakor szentbeszéd és háborus ájtatosság; — a Szent László templomban: reggel 7 órakor esendés mise, 8 órakor predikáció és fél 9 órakor a tanulók miséje, délelőtt 9 órakor szent beszéd és ünnepi szentmise; 11 órakor szentmise; — délután 3 órakor litánia, este 6 órakor szent beszéd és háborus ájtatosság; — a várad-velencei plebánia templomban: reggel 8 órakor szent mise, reggel 9 órakor ünnepi szentmise és szentbeszéd; — este 6 órakor predikáció és háborus ájtatosság.

*** A Gazdasági és Iparbank ma,** vasárnap délelőtt 11 órakor tartja rendes évi közgyűlést dr Beöthy László v. b. t. t. elnöklété alatt.

*** Vetítő-előadás a Katholikus Körben.** Kedden, január 30. án ismét érdekes vetítő előadás lesz a nagyváradai Katholikus Kör Szent László termében. Ez alkalommal Mellau István tanítóképzőintézet tanár tart előadást „A német barbárság a háboruban” cím alatt, amelyben kimutatja az angoloknak azon hazugságát, hogy a németek barbár módon viselkednek a világháboruban. Az előadásra kitűnő vetített képeket mutatnak be. — Az előadás végén igen szép mozgóképek kerülnek a vászonra. Az előadás délután 5 órakor kezdődik.

*** A Szigligeti Társaság évi jelentése.** Most jelent meg a Szigligeti Társaság jelentése az elmúlt 1916. évről. A jelentést a társaság nemrég elhunyt, nagy nevű elnökének Rádl Olónnek araképe díszíti. Az évkönyv tartalmazza Sas Ele főtitkári jelentését az irodalmi társaság múlt éve történetéről, megbató sorokban emlékezve meg az elhunyt elnökről: Rádl Olónről. Dr Adorján Árm'n mint a népkönyvtári bizottság elnökének jelentése után, a számvizsgáló bizottság jelentését tartalmazza az évkönyv. E szerint a Társaság összes bevételre a 7903 K 21 fillér törzsvagyonnal a Banyitay Vince c. püspök 4182 K 86 fill. hagyományával együtt 14669 K 82 fill. volt, s a kiadás 1142 K 66 fillér.

*** Be kell szolgáltatni a fémeket.** A kormány rendelete alapján a réz, ólom, nikkel fémeket be kell szolgáltatni. A város háza alagsorában holnap, hétfőn, továbbá kedden és szerdán kell a fémeket beszolgáltatni. Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a rendelkezésben meghatározott fémanyagokat szolgáltatassák be, mert a beszolgáltatás elmulasztását szigorúan büntetik.

*** Tésztakészítés galiciai módra.** Nagy P. István polgárról rájött arra, hogy a Körösi utca 14. és 22. számú házakban galiciaiak rettenetes piszokban tésztákat készítenek s a förtelmes süteményeket katonáknak adják el. Megkeresésére Mayer László dr főorvos és Réz Bertalan kapitány megjelentek a háznál, ahol beigazolódott, hogy a tésztákat egészen ártalmas helyen készítik. A lisztet a közlelmezési hivataltól kapták, hetenkint 3 kilót, különböző ürügyek alatt. A tésztakészítést a rendőrség vélemény alapján betiltotta. És a galiciaiak?

*** Megfagyott szőlőtől kivörösödött arc, orr, kéz ápolására** a Fehérvirűs gyors és biztos hatású a *Harmattoj crème* és hozzávaló szappan. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Telefon 13—02.

*** Etadó** egy nagyon szép régi cseresnyefa ebédlőszekrény! Megtudható a cím a kiadóhivatalban.

* **A király Bécsben.** Bécsből jelentik: Károly király ma reggel visszaérkezett a főhadiszállásról. Délelőtti részt vett a Vilmos császár születésnapja alkalmából tartott istentiszteleten. Délben udvari ebéd volt.

* **Hindenburg újabb kitüntetése.** Berlinből jelentik: A Wolff ügynökség jelentette: Vilmos császár a főhadiszálláson való tartózkodása alkalmával Hindenburgnak átnyújtotta a katonai érdemkereszt I. osztályát a hadiértelménytel.

* **Jóteköny célú gyűjtés a színpadról.** A Zenei kisasszony tegnap esti előadásán, az utolsó felvonásai kedves ötletből Tompa Béla Felsetti személyesítője egy nem várt, de annál nagyobb hatású jelenettel töltötte meg. Az operetta befejező akkordjai mellett egy elesett katona árvái javára jóteköny célú gyűjtést indított. Alig mondta ki az utolsó szót a távozára készülő közönség zsebébe nyúlt s repülni kezdtek a színpadra az adományok: 10-20 fillérral, koronával, sőt 10 koronás bankó is akadott. A közönség nevetett, tapsolt, éljenzett és dobálta a színpadra a pénzt. Tompa nemes ötlete folytató Tóth Elek a gyűjtés eredményeként egyik újságíró kollégáinak az árvákhoz juttatás céljából közel 70 koronát adott át. — A tegnapi színházi est különben is a legjobbok között volt. Vajnovszky Vilma szépen énekelt, jól táncolt, kedvesen játszott, szép és megérdemelt sikere volt. Tompa mokázásaival tartotta állandóan jókedvben a publikumot.

* **Seress Barna protegál.** Tóth László rokkant katona hazament Biharvidékre; ez július 19-én volt. Hat hónapig vette fel a rokkantaknak járó hadisegélyt s az utolsó félévnapra is egészen, tehát nem 19-től számítva. Eszerint felelősséggel cselés miatt került Seress Barna tanácsa elé. Sáfvány Zsigmond jegyző vallomása után tisztázta a rokkant katonát, hogy joga volt a teljes hadisegélyhez s az alapon dr. Bolza Alfonz gróf ügyész a vádat elvetette, amit Wawrek Kálmán dr. védő tudomásul vett. Közben azonban az elnök úgyesen kiderítette, hogy a rokkantaknak kitűnt hadi tőpénz is jár s azt minden rokkant megkapja, ha kéri. — Seress Barna a jogára kiemelte a derék vitézt s megkérte a jegyzőt, hogy a katonát juttassa a kis pénzhez. Így jutott büntetés helyett jutalomhoz a háza derék védője Seress Barna emberszeretetével.

* **Egy kiló dió 5 korona.** Tudatom a város közönségével, hogy a városi liszt és élelmiszerüzletben friss, kifőstalan minőségű dió kilogrammként 5 koronáért vásárolható. Lukács Odón polgármesterhelyettes.

* **Tarnay-hangverseny.** Tarnay Alajos zongoraművész február 2-án gyertyaszentelő Boldogsághoz ünneppén hangversenyt a rokkant katonák javára. A hangversenyt a Vörös Kereszt Jobbkéz osztálya rendezte. A hangverseny protegált Dutka Ákos írja s Ravazdy Barnáné doktornő adja elő. A hangverseny egyike lesz az idény legnagyobb szabású eseményeinek. Itt említjük meg, hogy a Tarnay hangverseny alkalmából Diósi Lajos 100 koronát adományozott a háború rokkantjai részére dr. Cziffra Kálmán főispán útján.

* **A kath. egyházi vagyon hadikölcsön jegyzései.** A pénzügyminiszter a hivatalos aláírási helyekről szerzett bejelentések alapján közli, hogy az V. hadikölcsön eredménye meghaladja 2300 millió koronát. A főpapság, a káptalanok, szerzetesrendek, egyházi alpok, egyházi jellegű intézmények csak nagyjában kimutatott összes jegyzései az V. hadikölcsönben 31,123,100 korona. Ha ehhez az összeghez hozzáadjuk azokat az egyházi jegyzéseket, amelyek az I-IV. hadikölcsönre hozzatettek s amelyek összege megközelíti a 120 millió koronát, megállapíthatjuk, hogy az öt hadikölcsönre eddig 151,123,100 koronára azoknak az egyházi jegyzéseknek összege, melyek nyilvánosságra jutottak. Az öt hadikölcsönre tehát a magyar katolikus egyház több mint másfél száz millió koronát jegyzett. Ha elfogadjuk a szabaddönvényesek által felbánytorgatott 28 millió korona jövedelmet helyes összegnek, akkor a háború két és fél éve alatt az egyház jövedelmeinek kétszeresét jegyezte hadikölcsönre, vagyis olyan összeget, amely teljesen kimeríti az egyház szolgáltatási képességét. S ha tovább megyünk és kiszámítjuk, hogy az idő alatt a kath. egyház minden egyéb anyagi kötelezettségének eleget tett s ezenfelül számlálatlan milliókat előzött hadijóteköny célokra, akkor az egyház hadikölcsön jegyzéseinek roppant összege csak a legmélyebb mélyre hálérzetet vonhatja ki a magyar társadalomtól.

* Hogy áll a béke ügye?

Az orvos azt mondja: A béke ügye súlyos válságon megy át.

A berkár: A béke valahol elsikkasztódott.

A színész: A diplomaták még csak a próbánál tartanak.

A napidíjas: Most fogalmaztatják, később kerül letisztázásra.

A meteorológus: Befagyott.

A lófa: Az is maximálva van, azért nem kapni belőle.

Meteor: Előbb kell a háború egéről üzni a felhőket.

A ügyvéd: A viszonzalás stádiumában van.

Patikus: Nem találják el a megfelelő receptjét.

A közigazgatásbeli: Van-e rá precedens?

A bíró: Mihelyt teljes az ülés, döntvényt hoznak róla.

A pap: A leányzó nem halt meg, csak alszik.

A kritikus: Az előadás kezd unalmasá válni.

A közéletmozgalmi hivatal: Miért esszük a békát?

Z. urhölgy: Sok beszédnek sok az alja.

Dajka Endre dr: Majd írok röpiratot az antantról.

Gerő Ármán: Látszik, hogy szegény Békének nem volt jó Dajkója.

Közeghy József: Azt kellene tudni, mi van a kulisszák mögött.

* **Az árdragítók a hirdető oszlopokon.** Nem éppen arról van szó, hogy az árdragítók a hirdető oszlopokra felfüggesztik, hanem, hogy a másodsor elítelt árdragítók neveit nemcsak a lapokban publikálják, hanem a városi hirdető oszlopain is közzéadják az ítéletet. Erre a 4207-915. M. E. rendelet ad jogot a rendőri büntető-

bíróságnak. Czeglédy István büntetőbíró valószínűleg ólmi fog a joggal és ilyenformán is kiprellengézi az árdragítókat. Kivánjuk, hogy — úgy legyen!

* **Füstölt hering a városi üzletben.** Tudatom a város közönségével, hogy a városi fűszerüzletben friss füstölt hering darabonként 70 fillérért vásárolható. Lukács Odón, polgármesterhelyettes.

* **A rubel koronaértéke.** A K. u. K. Wahrenverkehrszentrale in Polen 5240-SI. számú átirata alapján közöljük az érdekeltekkel, hogy az 1 rubel értéke 295 K ba állapított meg, miért is szok, kik a területre szállítanak, vagy ajánlatot tesznek, ajánlataikat az érték értelmében lássák el béléggel. Nagyvárad, 1917. január hó 26. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Sztarill Ferenc sk. elnök h. Dr. Sarkadi Lajos sk. titkár.

* **Megszüntetik a borbírók borrovatóját.** Az esztergomi iparostület mozgalmat indított a borbíró és fodrász iparban divó borrovatós rendszer megszüntetése érdekében és e célból megérte küldött az összes vidéki iparostületekhez. A tervek szerint a borbírók bizonyos összeggel felemelnék a borrovatós és hajnyírás mostani díjait és a különbözetet a segédek fizetésének felemelésére fordítanák.

* **Egy beteg ember az iskola körül.** A nyáron a Bunyitay ligetben garázdálkodott egy feltűnő vastag orru, fekete bajszú ember, aki az ismert pathológus esetek: a „köpenyszégyenítő” közé tartozott. Egy erőyes uriaszonyt és nővérét inzultálta különböző illetlenségekkel, mire az urinők verést ígértek neki s meg is akarták adni. Akkor megugrott. Most a Szatároveszky-utcai polgári leányiskola körül tűnt fel, (feljött a hava, mondták a szülők), s a fiatal leányokat botránkoztatja illetlenségével. Nagy P. István polgárőr és Vaas Károly detektív nyomostak ez ügyben s megállapították, hogy ki az az elvetemedett beteg ember. Az eljárását megindítják ellene.

* **A belényes-vaskóhi vasút közgyűlése.** A belényes-vaskóhi vasút r. t. ma délelőtti 10 órakor tartja rendszeres közgyűlést a vasutigazgatóság Lukács György-utcai hivatalos helyiségében.

* **10 napi elzárás árdragításért.** Kec Luka teakamocsári parasztember két pár csirkéért és egy kakasért 30 koronát kért a piacon a 17-18 korona maximális ár helyett. A büntetőbíró 10 napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte el Kec Lukát.

* **Temetés.** Nagy részvét mellett ment végbe tegnap délelőtti óv. Igaz Jánosné temetése. A halottas háznál a rokonság, a tisztelők és résztvevők negyedszázaddal jelentek meg. A gyászszertartást Imrik Zoltán tk. kanonok végezte segédlettel, a mely után a gyászmenet az olasz plebáris templomba vonult, ahol gyászmisét tartottak a elhunyt lelki üdvéért. A gyászmisze végzetével, a szobor-szobor koszorúkkal borított díszes erköporsót a négyes fogatú díszkocsin az olasz temetőbe vitték, ahol a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra az elhunytat. A koszorúk szalagjainak feliratai a következők voltak: Szeretettünk jelöl, Szentka és Aurél Felejtethetlen jó anyáknak. Ilus és Laci. Isten veled mama, Margit, Gusztika, Károly. Testvéri szeretettel Gyula és Lórá. Szeretettünk jelöl, a Klimó család Tisztele. tük jelöl, Az I. sz. számú postahivatal tisztviselő. A díszes temetést Veiszlovits Adolf és fia első nagyváradai temetkezési vállalat nagy figyelemmel pontozással rendezte.

*** A kolduspoló közgyűlése.** A Szent László kolduspoló és fuvarvédő egyesület ma d. u. 5 órakor tartja rendes évi közgyűlését. A közgyűlést megelőzőleg választmányi ülés lesz.

*** Magánfőző iskola Olasziban.** Február hó 1-én magán utiháznál főzőiskola nyílik, hol urileányok a mai háborus főzésben oktatást nyernek. Egy kurzus három hónapig tart, tandíj 10 kor. havonta. Tanítás kívánatra német nyelven is folyhat. Beiratások Uri-utca 15. II. em. 1. ajtó, mindennap délelőtt 9-12-ig, hol felvilágosítást is lehet nyerni. A mai időben annyira hasznos iskolára külön is felhívjuk olvasóink figyelmét.

*** Halálozás** Fábry Károly derék iparos polgár élete 69. évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetés holnap, hétfőn, január 29-én délután 2 órakor megy végbe a Sal Ferenc utca 25. számú háztól. Nagy-számú rokonság gyászolja.

*** Weisz Sámuel marhaszóási bűnpöre.** Weisz Sámuel, Berkovits Mór, Weisz Mihály, Weisz Gyula marhakereskedők és Friedmann Dávid ispán marhaszóási nagyszabású bűnpöre február 7-én kezdődik. Elnök lesz Ember Géza tanácselnök. A tárgyalásra 36 tanut idézett meg a törvényszék nagyrészt a marhakereskedők alkalmazottait. Szakértők lesznek: Kondor Mihály, Kellner György állatorvosok, Molnár I. are gazd. fe-lügyelő. A tárgyalás előreláthatóan eltart egy héttig. A vádat Thury Endre dr. vezető királyi ügyész képviseli.

*** A Cs. és kir.** katonai járványkórház-nál február hó 1-től felvétetik: 30 ápolónő teljes fizetéssel és ellátással 10 bejáró taxarítónó napszám mellett. Jelentkezni fenti kórház parancsnokságnál délelőtt 10-12. Püspöki ut.

*** A magán borfogyasztási adó megváltása.** Nagyváradi város tanácsa részéről a magán borfogyasztási adó megváltása végzett az egyezségi ajánlatok megtételére határidőül 1917. évi február hó 5, 6 és 7-ik napjai tűztetik ki. Felhívtnak tehát mindazon szőlőbirtokokok, termelők, továbbá borfogyasztók, akik a borítá-dót az 1917. évre átalány összegben óhaj-tják megváltani, hogy a fent kitett határidő-ben a városháza bizottsági termében min-dekor délelőtt 9 órától déli 12 óráig a ki-küldött bizottság előtt annyival is inkább jelenkezzenek a megajánlott összeget kész-pében a kiküldött bizottságnál lefizessék, mivel ezen időn tül jelentkezések nem fog-nak elfogadtni. Az átalányozás tárgyában felveendő jegyzőkönyvben foglalt feltételek a magánfeleket azonnal kötelezi, a városra nézve azonban csak az esetben lesznek kö-telezők, ha azok a nagyváradi m. kir. pész-ügyvizsgálóság részéről jóváhagyva lesznek. Nagyváradi város tanácsa, 1917. évi jan. 24. Rimler Károly, s. k. polgármester.

*** Két és egyszobás lakás és vete-ményes föld kiadó.** Körösoldol 271/a. Buayitai-lyiget mellett.

*** A Polgári takaré- és segélyszövet-kezet 19. évtársulatának törzsbetétjei a réa eső osztalékkal együtt e hó 29-től kezdve kifizettetnek.**

*** Dr. Verzár István** a harctérről hazaérkezett és rendléseit a lakásán Salárdi utca 9. és a B. harm. kórház Röntgen laboratóriumában megkezdte.

*** Ertesítés.** A nagyváradi Hitelbank rt. Takaré- és Segélyszövetkezet XII. ik év-társulatának kifizetései f. hó 15-én meg-kezdődtek.

ŐR felvétetik a Fekete Sashoz. Jelent-kezhetni a gondnoki irodában. Sas-passzage 24. számú lépcső.

*** Jelentés:** Nagyváradi város és Biharvármegye közönségének tisztelettel je-lentem azt misze int nagyobb mennyiségű első rendű Souchong- és Narancs teát kaptam. Ez a teamenység hosszabb időre fogja pótolni a növekedő kávéhiányt. Rendeléseket a jegyrendszer életbe lépése előtt tehát február hó 1-ig kérek. Telefon szám 14. Tiszteettel Mihály Jenő.

*** Egy intelligens** urinő, a háztartás minden ágában jártas, kitűnően főz, papi házhoz házvezetőnőket ajánlkozik, esetleg berendezéssel is hozzájárul. Címe a kiadóban.

Őszi és téli ruhák, férfi öltö-nyők, felöltők, festése és tisz-títása. Függyöny, kézimunka, ke-lengye neműek tisztítása. Fe-kete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógyműködésében
Nagyváradi.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi üzlet 14-69.

Csokorka eladás Aszódi Mihály üzletében. Főüzlet Kossuth utca Sas palota. Fiók: Csokoládé Király Rákóczi-ut. Pészrők, Borok herceg Windiscgrätz tokai pészéből. Andrási Arad, Domay Arad és Paluzsai Pozsony mind nemes fajú borok. Friss déli-gyümölcs, dió, malagaszőlő, krach mandula gardinetek. Friss sealonokorka, összes lé-tető likőrök, szilvórium, rum, seprő és törköly-pálinkák Finom valódi konyak. Zamatos teák és kiváló finom Aszódi 8 féle zamatu pörköltkávái készen darálva. Kugler Garbaud borbonok főraktára. Főüzlet telefon 635. Fióküzlet telefon 610.

Kiadó. Arany János-utca 7. sz. házban egyedülálló 4 szobás modern lakás fűtő-szoba s egyéb mellékhalyságokkal 1917 má-jus 1-re értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál. Kossuth-utca.

Több ház forgalmas helyen eladó. Bővebbet a Nagyváradi Kereskedelmi és Forgalmi banknál, Rimanóczy-utca 6. szám.

Kiadó legelő. Dusafalva határá-ban 300 kishold területű legelő 1917 január 1-től bárbeadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál Kossuth-utca.

Szent László-tér 10 sz. alatt levő házuakban udvari kávéház helyiségei 1917 május 1-jére kiadó. Azonnal lehet értekezni Moskóits r.-t. irodájában.

IRODALOM

Irinyi Jenő: Délsláv harcte-reken. A könyv egyes fejezetének címei: Alipasia Mosat. — Tom. — Bosnyák törö-kök. — Harminehetések. — Zecsevo Brado. — Az öröm tanyája. — Csata után. — A szalontai sas. — Ocsóm. — Eriencia von Miljácska. — A Jóska alap. — Fényképész-műterem a lövészárokbán. — Szerbek. — Emilia. — Egy viaszvonulás. — Gondola-tok — itthon. — A kölet a Singer és Volf-ner cég bizományában és ez év februárjában fog megjelenni. Ára 3 korona. — Megren-delések a szerző címére: Irinyi Jenő, a Belgrádi Hírek szerkesztője, Belgrád — had-tápposta, intézendők.

Egyházi Közönyt (Szerkesztik: Gless-wain Sándor és Hivatal József) legújabb számában bejelenti, hogy a lap előklő egy-házisából és világiasból álló részvevő társa-

ság tulajdonába ment át, melynek elnöke: Zichy János gróf, a kiváló katolikus va-zérferfi. A lap szellemének irányítója Gless-wain Sándor dr. főszekesztő, nagynemű egyházi író és szociológus, a felelősszer-kesztői munkát pedig továbbra is Hivatal József szerkesztő végzi, ki ezt már hét esztendő óta szakavatott tudással, körülka-tintó gondnal és nagy tapintattal végeste. A közkezdelt s mindenütt elterjedt Egy-házi Közönyt régi programját és új felm-datait a legkiválóbb egyházi írókból álló munkatársával fogja megoldani. — Szerkes-tőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Szentkirályi utca 30. — Előfizetési ára egy évre 20 korona.

Merza Kálmán

nyerges és szilgyártó Nagyváradi,
Rákóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3-65 Telefon: 3-65

Tiszti nyereg és szijazat, ko-csizó és ígás szerszámok, kocsi-ülés, lábvédők és szerszámok-
k raktára.

SZÍNHÁZ.

A MAI SZINLAPOK.

Déltűn 3 órakor, fél helyárákkal:

A kis király.

Operett 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

A kis király	—	— Tompa Béta
Linkoln tengernagy	—	— Sik Bezsó
Monfrisen, admirális	—	— Iványf Jenő
Montarini, énekesnő	—	— Kováts Márta
Zsó, ballerina	—	— Szebeni Margit
Huck	—	— Szigeti Jenő

Este 7 és fél órakor, rendes helyárákkal:

Kárpáthy Zoltán.

Operett 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Kárpáthy Zoltán	—	— Zsoldos Andor
Gróf Szentirmay Rudolf	—	— Tóth Elek
Flora, neje	—	— H. Körösi Juci
Katinka, leánya	—	— Habár Lola
Köcserepey Dániel	—	— Bihari Ákos
Evelin, neje	—	— J. Gazdy Aranka
Vilma, leánya	—	— Kassics Eszter
Bogózi	—	— Rákosi Ferenc

Heti műsor

Vasárnap déltűn: Kis király.
Vasárnap este: Kárpáthy Zoltán (Be-mutató előadás.)
Hétfő: Kárpáthy Zoltán.
Kedd: Kárpáthy Zoltán.
Szerda: Kárpáthy Zoltán.
Csütörtök: Lili.
Péntek déltűn: Csokoládé katona.
Péntek este: Obsitos.
Szombat déltűn: Nebántsvirág. (Vaj-novszky Vilma felléptével.)
Vasárnap déltűn: Négy a kislány.
Vasárnap este: Mágna Miska.

A színházi hét.

Ma este, mint az már a színházi pénztári naplójától eddig is előrelátható, Jókai Mór kiűző Kárpáty Zoltánja zsufolt ház előtt kerül bemutatásra és csütörtökig tartja lefoglalva a műsort.

Csütörtökön egyik Lajos, parádés szerepben lép a közönség elé Sz. Zeigmondy Anra, aki Liliqen mindíg, újból és újból meghódítja a maga közönségét.

Pénteken este az Obsitos körül színe, amely lehetővé teszi, hogy Bibary Sándor, a kiűző, közkedveit énekes egyik legszebb szerepében léphessen fel.

Szombaton az Asszonyfaló, a címszerepben Sik Renszövel és a 16 női szerepben Sz. Zeigmondy Annával tölti be a műsort.

Mikor bemutatás előadás volt a Szilgietti színházban a Mágus Miska, akkor ennek a premiérnek a sikerétől oroszlánrészt jutott Bibari Sándornak, aki vasárnap este újból elénekli azt az oly nagy sikert elért dalt: A nő szívét, vajjon ki ismeri?! . . .

Külön fejezetet kell szentelni a hét műsorában a délutáni előadásoknak, amennyiben e héten három délutáni előadást rendez a színház. Így pénteken (február 2-án) délután a Csokoládé kistorta kerül színe, szombaton délután Vajnovszky Vilma lép fel a Nektársvirág címszerepében, míg vasárnap délután a Négy a király, a Schubert operette kiegészítő parádiája tölti be a műsort.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY

Hely József utóda
NAGYVÁRAD.
KOSSUTH LAJOS-UTCA 7.
Telefon-szám: 51 Alapítotott 1868. évben.

Ajánl dús raktáráról előnyösen: lisztes és gabonaszakokat, ponyvák, mindenféle legjobb kötélárut, kender és papírzsinegeket, szalmazsakok, pokróczok és takarókat, gazdasági erős csizmákat és fedéllemezeket, olajokat és gépszirt. Nagy raktár kárpitos kellékekben.

Vas és rézágak

afrik és lőszörmatracok, amerikai és sodrony-ágybetétek: összehajtos ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor
r-t.-nál Körös-utca 11.
Telefon szám: 558

VIGADÓ mozgó-színház
Vasárnap, hétfőn
A kormányzó
Corvin felvétel
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepponon 3 órákor és hétköznapokon 5-kor.

URANIA mozgó-színház
Vasárnap, hétfőn
A műkedvelő
vigjáték 3 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepponon 3 órákor és hétköznapokon 5-kor.

APOLLO mozgó-színház
Vasárnap
A nagy végtet
dráma 4 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepponon 3 órákor és hétköznapokon 5-kor.

Heti árjegyzék

C	China ezüst kenyér kosár fogóval . . .	4 K
	China ezüst cukor tartó fogóval . . .	4 K
	China ezüst vaj tartó fogóval . . .	4 K
	China ezüst cukor kosár fogóval . . .	4 K
	China ezüst gyümölcs állvány tállal . . .	4 K
	China ezüst dobányzó készlet tálcával . . .	4 K
	China ezüst gyümölcs kosár színezve . . .	4 K
	Alpaca torta állvány majolika betéttel . . .	4 K
	Alpaca kenyér kosár majolika betéttel . . .	4 K
	China ezüst talpas gyümölcs állvány . . .	10 K
	China ezüst talpas állvány színezve üveggel . . .	5 K
	Majolika vizes kancsó színezve . . .	5 K
	Majolika térszál tál 6 tányérral színezve . . .	5 K
	Majolika virágváza roccoco színezve . . .	5 K
	Likőr készlet tálcával aranyozva 6 személy . . .	4 K
	Vizes készlet színez aranyozással 6 személy . . .	4 K
	Boros készlet színez aranyozással 6 személy . . .	4 K
	Sörös készlet színez aranyozással 6 személy . . .	4 K
	Mosdó készlet fayence színez felszerelve . . .	10 K
	Gyermekek mosdó készlet színez felszerelve . . .	10 K
	Cigaretta ezüst készlet felszerelve . . .	10 K
	Fűszer készlet felszerelve állvánnyal . . .	10 K
	Teás készlet színez aranyozással 6 sz. . .	12 K
	Kávés készlet színez aranyozással 6 sz. . .	12 K
	Mocca készlet színez aranyozással 6 sz. . .	12 K
	Ebdlő készlet színez aranyozással 6 sz. . .	80 K
	Ebdlő készlet színez aranyozással Roccoco 6 sz. . .	40 K
	Ebdlő készlet színez aranyozással Roccoco 12 sz. . .	80 K

Evőeszközök, kávé felszerelések, vendéglői berendezések.

Képkerepezés, ablak üvegezés gyorsan és pontosan előnyös árban készül.

Elaadás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg nagykereskedés

Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

83—1917.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő *Köröstarjáni segédjegyzői állásra* pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása:

Készpénzfizetés 1400 koroua, két szoba, konyha udvar és kertből álló természetbeni lakás, hivatalos kiküldetésekor 4 korona napi-dij és természetbeni fuvar.

Felhivom mindazokat, akik ezen állásra pályáznak, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XY. t. c. 3. §-ában előirt képesítésüket és az eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal folszerelt pályázati kérvényüket folyó évi február 15-ig hozzám annyival is inkább adják be, mert a később beérkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választást 1917. évi február hó 16-ik napjának délelőtti 11 óráján tartom meg Köröstarján község tanácsstermében, mely gyűlésre Köröstarján és Köröshyeres községek képviselőtestületei szabályszerűen egybehivandók.

Nagyvárad, 1917 január 12.

Nagy Márton

központi főszerkesztő.

Bubla és Társa.

Cégtulajdonos: Bubla József
Sztaroveszky-utca 1.

Minden kapható e fűszer és csemege kereskedésben.
Szalámi, sajt, szalonna,
kitűnő **Málnaszörp,**
Törley pezsgő, valódi
kitűnő **ó-borok.**

Saját termésű bor.

Szappanok. Naponta friss izletes házikenyer. Felvágott fa házhoz szállítva. Élelmi cikkek. Naponta friss vaj, remek lipthói turó.

Telefonszám 11-49.

Mindenféle vidéki megrendeléseket azonnal szállítunk.

Telephon 92. sz.

Alabástrom szappan

legjobb és legtisztább anyagokból készül, kitűnően habzó, igen tartós, teljesen lugmentes finom szappan kellemes illatánál fogva általánosan elvan terjedve

1 drb ára 3 kor. 50 fillér.

EMIR

keleti hajfestő

legszebb fekete, vagy barna színre fest néhány perc alatt minden haját, bajuszt és szakált. Teljesen ártalmatlan. Használata egyszerű és a festés igen sokáig tart. Óvakodjunk utáztatoktól csak **EMIR** névvel ellátott dobozokat fogadjunk el.

1 készlet ára 3 kor. 50 fillér.

Ha szeplőjétől és pattanásoktól meg akar szabadulni, ha üde, friss arcot akar, ugy használjon

alabástrom arczerémet

kétféle minőség van forgalomban nappali és estéli használatra

1 tégely ára 1 kor. 30 fill.

Fenti szerek kaphatók;

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.
(Városháza mellett.)

Magyarcsékei járás főszolgabírójától.

103—1917. szám.

Pályázati hirdetmény.

Biharvármegye, magyarcsékei járáshoz tartozó drágcsékei körjegyzőségben lemondás folytán üresedésbe jött körjegyzői állás betöltésére pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. tcz. 6. §-ában illetve az 1900. évi XX. tcz. 3. §-ában előirt képesítésüket igazoló okmányaikkal felszerelt bizonyítványukat hozzám folyó évi február hó 9-ik napjáig annál is inkább terjesszék be, mert a későbbben beadott kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás évi javadalmazása 2000 korona törzsfizetés, 1000 kor. uti-átalány, 360 korona körüi szolgál javadalmazás, 360 kor. fűtés és világítási átalány és természetbeni uri lakás, veteményes és diszkert ugyszintén a szervezési szab. rendeletben megállapított magán munkálati díjak.

A választást folyó évi február hó 10-én d. e. 10 órakor fogom Drágcséke község házában megtartani. Magyarcséke, 1917. január 20.

Ertsey Zsigmond
főszolgabíró.

Eladó olesón 500.000 darab tégla. Értékezhetni a Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmibank részvénytársaságnál Rimanóczy-utca 6.

Jóny Lajos kir. bírósági végrehajtó Margittán.

10—1917. vht. szám.

Árverési hirdetmény.

A margittai kir. járásbíróság 1916 Ft. 1413/2 sz. végrehajtást rendelő végzése alapján dr. Palfy Gyula ügyvéd végrehajtató javára az 1916 évi augusztus hó 18 napján fogantatott kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt ingókra, a székelyhídi kir. járásbíróság 1916. P. 2157/5 számú kiküldő végzése folytán 117 korona 47 fillér tőke, ennek 1912. évi október hó 30 napjától járó 5 % kamata 98 kor 20 fillér biróilag megállapított költség 3 korona árverés tűzadáji és még felmerülő költségek kielégítésére árverést hirdetek, melynek: Vasad községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő magterítésére határidőül: 1917. évi február hó 1. napjának délután 1/2 3 óráját kitűzöm, amikor a biróilag lefoglalt és 1230 koronára becsült ingók, u. m. szarvasmarhák a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsárolni is eladani fognak.

A vételár az 1881. évi LX t.-c. 198. §-a határozataihoz képest azonnal és készpénzben fizetendő. A netaláni elsőbbségi igények az 1881. évi LX t.-c. 111. és 112. §-ai értelmében az árverés megkezdéséig nálam jelentendőek be.

Margitta, 1917. évi január hó 14. napján.

Jóny Lajos

margittai kir. bir. végrehajtó, mint
Igazságügyminiszter ur 24253/915 számú rendeletével a hadbavonult székelyhídi bir. vhtó helyettesítésére kirendelt helyettes.

Az Erzsébetligeten lévő
4 ujj földszintes
házban két és három
szobás lakások kiadók,
(Püspöki residenciamellett)

Értekezni lehet a 3. épületben lakó házmesternél, vagy Incze irodában Bémer-tér 3.

Ő csász. és Apost. kir. Felségének

legfelső felhatalmazása folytán

44. CSÁSZ. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK

polgári jótékonycélokra.

Ezen sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625.000 kor. összértékben.

A főnyeremény **200.000** korona.

A húzás nyilvánosan Wienben, 1917. február 22-én fog megtartani.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 5. sz. a., a m. kir. lottóvédéki igazgatóságnál Budapest, IX. ker., Fővámház, továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytözsdekben, vasutaknál, adó-, posta- és távirtdahivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. államsorsjátékok vezérigazgatóságától.
Jótékonycélu sorsjátékok osztálya.

A nagyszalontai járás főszolgabíró-jától.

ad. 3104—916.

Pályázati hirdetés.

A nyugdíjazás folytán Nagyszalonta nagyközségben megüresedett s választás útján betöltendő főjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az 1883 évi I. t. cz. 6. §-a s illetve az 1900. évi XX. t. cz. 3 §-ában előirt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi febr. hó 9-ik napjának d. e. 12 órájáig annyival is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A főjegyző javadalma: 1200 □ ölévelszámított 20 hold föld haszon élvezete egyenértékének betudásával az 1913. évi LX. t. cz.-ben megállapított 2000 korona törzsfizetés a törvényszerű ötödéves korpótlékokkal és 800 korona lakpénz.

A főjegyzői földek adóit a község fizeti.

Magánmunkálatokért a vármegyei szabályrendeletben megállapított díjak.

A választás Nagyszalonta község-házánál folyó évi február hó 10. napján d. e. 10 órakor ejtetik meg.

A főjegyző teendőit a törvényhatóságilag jóváhagyott községi szabályrendelet állapítja meg.

Nagyszalonta, 1917 január 22.

Csanády Jenő
főszolgabíró.

Ingatlanok eladása és vétele.

Intézetünkönél ház- és egyéb ingatlanok eladása és vétele dolgában több bejelentés történt. Felhívjuk tehát azokat, akik ház vagy más ingatlant

venni vagy eladni

akarnak, hogy ebbeli szándékaikat intézetünkönél haladéktalanul

jelentsék be,

mert kiünő csekkötetéseinknél fogva ez igényeket a leggyorsabban és legkedvezőbben ki tudjuk elégíteni.

Az ingatlan átadások leányolítása érdekében szükség esetén elnyös kölcsönökről is gondoskodunk.

Ujvárosi Takarékpénztár r. t.
Nagyvárad, Szent-László-ter 5.

FACIPÓ-GYÁR

Haas Lipót

LINOLEUM

NAGYVÁRAD

RÁKÓCZI-UT 5. SZÁM.

Cipőfelsőrész bőrből,
talp és sarok fából.

Nagyság: 27—28, 29—35, 36—39, 40—48.

Ár: 14.—, 16.70, 18.40, 24.—K.

DETAIL

ENGROS

1 kg. jó minőségű
CSOKOLÁDÉ

!! 1 dobozban 40 tábla !!

K 19.50.

ASZÓDI MIHÁLY

Kossuth-utca.

Viszont eladónak árkedezmény.

Beraktározás!

Áruk, burtok, termények stb. rövidebb hosszabb időre való beraktározására megfelelő helyiségek, ezeken kívül boros- és szőlőpirók, istállók, kocsiszínek is állanak rendelkezésre. A beraktározott árukat tűz- és betörés ellen biztosítjuk. Közeli felvilágosítással szolgálunk.

Fekete Sas és Zöldfa Rész.-Társ.
beraktározási osztálya.

Iroda: Sas-paszaga, 24. sz. lépcső. Telefon 1400.

Nagyteleky és Arany János
utca sarkán lévő házban
egy csemegeüzletnek kiválóan alkalmas

üzlethelyiség

március hó 1-re kiadó.

Értekezni lehet a házmesternél, vagy INCZE irodában, Bömer-ter 3-ik szím alatt.

Szőlőtörkölyt

kiégetett vagy kiégetetlen állapotban legmagasabb árrban vásárolunk.

Moskovits Mór és fia
Részv.-Társ. Kolozsvári-u.

IZSÁK LIDIA

elsőrendű tűzszalon

Nagyvárad,
Nagy Sándor-u. 1.

Park-szálloda
alatt.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilárd és minőségi művésznőnek egyedüli szállítója.
:: Telefon: 11—53. ::

Mezőgazdáknak saját gazdasági szükségletükre szolgáló köles hántolását a Hadi Termény-Részvénytársaság feltételei szerint elvállaljuk.

Moskovits Adolf és Fiai
„Adria“ R. T. Nagyváradon.